

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

120. An quis ex præsumpta voluntate Superioris possit aliquem
absolvere? Ex p. 3. tr. 2. r. 11.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76429](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76429)

RESOL. CXXI.

An possit puniri Regularis qui expositus a suo Superiore ad excipiendas tantum confessiones virorum, excipit tamen confessiones foeminarum vigore Iubilaei? Ex p. 3. tr. 2. Ref. 93.

§. 1. Affirmatiue videtur respondendum, per ea quae adducit Hieronymus Rodriguez in comp. 99. Regul. resolut. 3. 2. n. 10. vbi sic ait: Religiosi per suos Superiores legitime praesentati, & ab Episcopis approbati, licet sint apti, nullo tamen pacto exercere possunt hanc iurisdictionem contra Superiorum prohibitionem, etiam si eligantur virtute Iubilaei, aut Cruciatæ, & contra facientes possunt ab eis puniri, quia nunquam Papa intendit eximere Religiosos ab obedientia suorum Superiorum, nisi id exprimat, Ita Rodriguez, & magis in terminis Didacus Nugnus in addit. ad 3. part. D. Thom. quaest. 8. art. 5. dub. 9. ad arg. 10. vbi sic asserit. Qui simpliciter est expositus, vt audiat confessiones virorum, non tamen mulierum, si eligatur a mulieribus, virtute Bullæ Cruciatæ, valida erit confessio, ipse tamen Sacerdos peccabit contra obedientiam Superioris, si id faciat sine sufficienti necessitate.

Sup hac doctina in r. 4. tr. 3. lege resolut. 26. per r. 1. & alias r. 1. & §. eius annotationu & vide hie infra ref. annot. 1. post seq. huius R.

Et pro contento a veris. Qui simpliciter, huius §. 1. lege doctrinam ref. nor praeteritæ, signaret eius, §. Reftat, & pro parte in ref. not. seq. * Et pro virtute Cruciatæ, & Iubilaei contentis in hoc §. Verum, in tom. 4. tr. 3. Ref. 22. & in ref. 1. tr. 2. ref. 15. §. 2. in fine, & hie supra in ref. 71. §. 1. curtim in fine.

2. Verum, his non obstantibus, contraria sententia mihi magis placet, quia, vt docet Ledes. in summ. tom. 1. de sacrament. Penit. c. 13. dub. 8. & Sanchez de matrim. tom. 1. lib. 8. disp. 36. num. 16. probabilis est illa sententia. quæ dicit, * Sacerdotem expositum tantum ad confessiones virorum, posse virtute Bullæ Cruciatæ, & Iubilaei excipere confessiones foeminarum, & ita tenet Petrus Fey in addit. ad 3. part. D. Th. q. 8. art. 5. disp. 3. concl. 5. ad argum. 4. Hennequez lib. 3. c. 6. n. 8. Fagundez vbi infra, & alii, quidquid asserant alii: sed qui operatur secundum opinionem probabilem, non potest puniri: ergo Regularis, excipiendo in tali casu confessiones foeminarum non erit puniendus.

3. Minorem propositionem huius argumenti, in qua consistit vis nostræ sententiæ, aperte docet Ioannes Sancius in selectis, disp. 45. num. 72. & magis appositè disp. 44. n. 27. Et ratio est clara, quia poena supponit culpam, sed qui operatur secundum opinionem probabilem, non operatur culpabiliter; ergo non est dignus aliqua poena.

4. Nec valet dicere, quod dicta opinio est probabilis in ordine ad validitatem confessionis, non autem excusat Sacerdotem, ita contententem, à poena. Nam respondeo, quod si hoc esset verum, sequeretur duo absurda. Primum, quod quis puniretur sequendo opinionem probabilem, & per consequens sine culpa; secundum quod, propter timorem poenæ, nullus Sacerdos vti vellet supradicta opinione, & sic indirectè tolleretur, & arctaretur priuilegium Summi Pontificis absolute, & sine vlla limitatione in fauorem animarum, & pro bono publico concessum.

5. Restat modò respondere ad argumentum contrariæ sententiæ. Dico igitur cum Fagundez de prac. Eccles. p. 2. lib. 7. cap. 2. n. 45. quod prohibitio Episcopi, seu Generalis, interpretanda est rationabiliter, videlicet vt locum habeat, quantum ad iurisdictionem ab eodem Episcopo, seu Generali commissam, & delegatam, non verò quantum ad delegatam à Summo Pontifice per Bullam, seu Iubilaeum. Vnde sequitur, Regularem expositum tantum ad confessiones virorum, si excipiat confessiones foeminarum in nostro casu non peccare contra obedientiam Superioris, & sic cessat fundamentum contrarium.

2. Sed dices hoc verum esse in aliis Religionibus, non autem in nostra Clericorum Regularium. Nam per Decretum Capituli generalis anni 1610. tit. de Praeposito, Vicario, & vocalibus §. 6. sic habetur. Decreta, seu statuta à Patre Generali, seu à quolibet alio Praeposito in sua domo lata, indictave in suo robore permanent, & vnusquisque accuratè ea seruet, etiã ad Generale Capitulũ illi se contulerint, munusque suum abdicauerint, quousque à Generali Capitulo, vel à successore speciatim abrogentur. Attamen noster P. Megala in 1. p. lib. 1. c. 12. n. 5. putat praedictum Decretũ in nostra Religione non habere locum quoad reservationem casuum, quia loquitur de Decretis, & statutis ab ipsis Superioribus factis; & reservatio casuum, quæ fit ab ordinariis Superioribus Religionis, non est neque Decretum, neque statutum; ergo, &c. Vnde Vicarij nostrorum domorum casus praecedentis Patris Praepositi sibi referunt, si volunt eos reservados esse.

RESOL. CXX.

An quis ex presumpsa voluntate Superioris possit aliquem absolueret? Ex p. 3. tract. 2. Ref. 11.

§. 1. Affirmatiue sententiam docent aliqui, quam tueri etiam videtur Peregrinus in Comm. ad nost. constit. p. 1. cap. 9. lit. C. §. 3. vbi postquam adduxit Decretum appositum in p. 1. cap. 6. de Decretis Capituli generalis. prohibens ne alicui vnus domus Confessario alteri alterius domus confiteri liceat, sic asserit. Circa Decretum supra dictum aduertendum est, quod ex presumpsa voluntate Superioris ipsius poenitentis possit fieri in aliquo casu, sed non saepe. Ita ille.

2. Sed hæc opinio absolute, & sine distinctione prolata mihi summopere displicet, quia praesumptio si non fundetur in aliquibus signis, quæ sufficienter indicent praesentem voluntatem Superioris concedendi facultatem, non sufficit ad dandam iurisdictionem; nam sic est tantum estimatio de futuro consensu Superioris, & coincidit, vt optimè obleruat Suarez tom. 4. disp. 27. sect. 4. num. 16. cum rati habitatione de futuro, quam non esse sufficientem docent communiter DD. asserentes ad excipiendas Confessiones non satis esse rati habitationem de futuro, sed opus est adesse de praesenti. Et ita tradit Becanus de Sac. c. 38. q. 8. n. 3. Homobonus in exam. Eccles. p. 1. tract. 4. cap. 11. q. 105. Fagundez p. 2. lib. 7. cap. 2. n. 71. Tolet. lib. 3. cap. 13. n. 22. Hent lib. 6. cap. 13. num. 13. Coninch. de Sac. disp. 8. dub. 5. num. 36. Villalobos in summ. tom. 1. tract. 9. diff. 5. n. 2. cum aliis: quidquid in contrarium mordicus tenet Didacus Nugnus in addit. ad 3. part. tom. 2. q. 8. art. 5. dub. 2. asserens ad excipiendas Confessiones non sufficere non solum rati habitationem de futuro, sed neque rati habitationem de praesenti, & affirmatiuam sententiam improbabilem putat, sed immeritò quidem; nam quomodo Nugnus improbabilem potest vocare sententiam illam, quam communiter docent Doctores?

3. Dicendum est igitur pro expositione supradicti Decreti, quod si in aliqua ciuitate, vbi sunt plures domus, adit consuetudo (in illam tamen per aliqua signa conuenientibus Praelatis) vt Confessariis alterius domus nostri Patres in aliquo occurrenti casu aliquando confiteantur, valide erunt tales Confessiones, quia adest rati habitatio de praesenti, & praesumptio modo quo supra dictum est. Vnde illa scientia, & patientia Praelatorum, vt notant citati Doctores, habetur pro licentia: at hic Panormi in domo S. Ioseph, & S. Mariae de Catena certum est non adesse talem consuetudinem; vnde standum videtur determinationi supradicti Decreti.